ET TILFÄLDE AF COLEOPTERLARVERS TILHOLD I TARMKANALEN HOS ET MENNESKE.

AF

G. SANDBERG.

At den almindelige kamp for tilvärelsen er mere indgående, end man för havde nogen anelse om, er som bekjendt gjennem mikroskopiske iagttagelser af det menneskelige legeme og dets afsondringer under visse sygdomme nu tilsträkkelig bragt paa det rene. Der er påvist tilstedevärelsen af en mangfoldighed af små väsener: *Trichiner*, *Bakterier*, *Microber* og hvad det er, man kalder dem allesammen, der driver sin skjulte virksomhed i legemets indre organisme og ihärdigen arbeider på at underminere den stolte bygning og inden föie tid lägge den i ruiner.

Ikke fuldt så slemt har det sig med lignende fiendtlige anfald indenfra, der af samme grund rettes mod vort legeme af sådanne väsener, der kan iagttages med öiet, og hvis natur og levevis for övrigt er os mere bekjendt, såsom indvoldsorme o. lgn., skjönt også disse mangengang kan väre brydsomme nok. De herrer konservator LAMPA og SCHÖYEN har i dette tidsskrifts årg. 1887 og 1886, Hefte 1 og 3—4 givet en grundig og udtömmende fremstilling af *Dipterlarvers* forekomst hos mennesket såvel i fordöielseskanalen som under huden; men man har hidtil, såvidt mig bekjendt, ikke vidst om, at også *skalinsekter* under sit larvestadium kan husere i legemet og i längere tid holde til der. Et märkeligt fund af Coleopterlarver i tarmkanalen hos et barn har jeg dog selv iår havt anledning til at gjöre, og skal jeg i det fölgende give närmere meddelelse om dette såvel i medicinsk-pathologisk som i entomologisk henseende höist interessante tilfälde:

En af mine börn, en 10 års gammel gut, havde i de sidste 2 års tid jävnligen klaget over knib i maven, smerter under bry-

stet, hovedpine og kvalme; men da han forövrigt var frisk og särlig havde god apetit, blev der länge intet videre foretat ved sagen, indtil der tilsidst, isär om nätterne, begyndte at indfinde sig mere alvorlige fänomener med heftige maniakalske anfald, pludselig opfaren i sövne med rädselsfulde skrig, hvorunder han syntes at se de skräkkeligste ting rundt om sig. Ovenpå anfaldene kom da gjerne hovedpine og derpå fölgende slappelse og mathed. Selvfölgelig måtte der nu tages fat på en rationel behandling af patienten, og blev der af lägen i den anledning ordineret de sädvanlige ormfordrivende midler, hvilke bevirkede nogen afgang af de hos börn så almindelig forekommende små, hvide *Springorme*, uden dog i det väsentlige at fremkalde nogen forbedring i tilstanden. Mod slutningen af April måned dette år havde gutten igjen en slem raptus, og lod vi ham da tage ind en god dosis afförende midler, der senere blev gjentat og gjorde sin virkning. Under den udtömmelse, som i löbet af etpar dögn nu påfulgte, afgik der foruden endel Springorm også to stkr. larver af den slags, som man hos os kalder *Kjölmak*, der ellers lever i jorden, men som i dette tilfälde i årevis må have opholdt sig i barnets tarmkanal, at dömme efter störrelsen og udseendet af dyrene, der syntes at befinde sig i det sidste stadium af deres larvetilstand. Under mit fravär havde man forsigtigvis tat vare paa den ene larve og lagt den natten over i koldt vand, og viste den sig ved närmere undersögelse at tilhöre en almindelig forekommende art *Smelder*, eller som de her kaldes *Smörsprät*, nl. den *musegrå Smelder* (*Agrypnus Murinus* LIN.). Larven var omkring 3 cm. lang, glindsende rödgul af farve og med hård hudbedäkning, kroppen noget fladtrykt med 12 ringe foruden hovedet, der var udstyret med hvasse kjäver og mundfamlere. De paa forkroppen siddende 3 par födder var leddede og forsynet med klör og börster, ligesom legemet forövrigt langs ryggen og i anus var besat med enkeltstående hår. Endeleddet var gaffelformet med tandede fremståenheder og havde på undersiden en retraktil, vorteformig forhöining.

Med afgangen af disse besvärlige gjäster var gutten, som man kan vide, vel tjent, da alle ulämper siden den tid synes at väre ophört, medens ombytningen af opholdssted åbenbar be-

kom hine mindre vel. Den erholdte larve, der havde tilbragt tiden fra kl. 6 aften til 8 morgen uafbrudt i det våde og kolde element, var, da den blev optat af vandet, i begyndelsen noget stiv og forkommen, men kom sig snart igjen og levede derefter en 14 dages tid på fersk hestegjödsel i en flaske, tilsyneladende nokså rörig, men uden at ville forpuppe sig. Formodentlig må dog verden have väret den for kold, som WERGELAND siger om den for tidligt udkröbne sommerfugl, eller også, hvad der er rimeligere, har den pådraget sig en mavebetändelse som fölge af det nye kosthold, forvänt som den var fra tidigste ungdom af. En vakker dag fandtes den nemlig liggende död i glasset, og nu har jeg den stående på spiritus på mit arbeidsrum.

Såvidt man kjender til disse dyrs udviklingshistorie, vokser de langsomt og tilbringer flere år i sin larvetilstand i jorden, hvor de närer sig såvel af dyrisk som af vegetabilsk föde. Som udviklede insekter er de fuldkommen harmlöse skabninger og tilträkker sig gjerne opmärksomheden, isär hos börn, ved deres morsomme evne til med et knep at springe höit i luften, når man lägger dem på ryggen. Derimod er de ikke altid så uskyldige som larver, isär når de opträder i större mängde, idet de söndergnager og graver sig ind i de dyrkede planters rödder. Det fugtige klima synes fornemmelig at befordre dyrenes vdvikling, hvorfor i et land som England de såkaldte *Wire-worms* er en sand skräk for landmanden, formedelst de ödeläggende härjinger de ikke sjelden anretter på årsavlen.

Man må antage, at de omhandlede larver har opholdt sig i fordöielseskanalen hos barnet mindst etpar års tid, og at de i denne tid efter omständighederne har befundet sig vel. Det er forklaret, at den ene af dem, da den optoges, livligt og kraftigt virrede sig om fingeren. Der har muligens väret flere i fölge, og har de på grund af den rigelige adgang på närende föde, trods de ugunstige omständigheder forövrigt, sandsynligvis udviklet sig hurtigere, end de under almindelige forholde vilde have gjort, så at de alt efter to års forlöb har väret nästen fuldvoksne og forpupningstiden när, hvorved de snart af sig selv ad den naturlige vei måtte have sluppet ud i det frie.

Men hvorledes har dyrene fåt indpas? Dette spörgsmål synes

noget vanskeligere at besvare; skjönt vel overveiet er det endda ikke så uforklarligt. Naturligvis har larverne udviklet sig af äg i maven paa gutten. Og når man betänker, hvad småbörn har under händer, isärdeleshed paa landet i sommertiden ved at färdes ude i den fri natur, og hvad de kan bäre med sig omkring, särlig gjennem urene negle, og derved tilsidst komme til at före i sig, må man snarere undres over, at der ikke oftere träkkes endda farligere gjäster til hus end disse. Måske er tilfälder som det, der her er beskrevet, mere almindelige, end man ved om. Ved et heldigt träf har äggene i barnets mave väret färdige til kläkning, såsnart de vel var komne ned. Siden har larverne holdt sig derinde, idet de under kritiske omständigheder har formåd at stå imod strömmen ved instinktmessigt at klamre sig fast til väggen af sin bolig. Gamle fader LINNÉS gyldne sats, at man bör »*använda de krafter, skaparen förlänat, ei endast till att tjena sig sjelf, utan mer och mest andra*», har de ikke for tilfäldet kunnet godkjendes, og efter sin natur har de ei tat sig noget när af de anvendte ormfordrivende midler, indtil de omsider ved det kraftige laksativ er blet tvungne til at esjapere. Heldigt var det endda for värten, stakkar, under de fatale omständigheder, at fangerne ikke fandt på ved hjälp af sine skarpe våben med magt at bryde igjennem husets vägge.

RÉSUMÉ.

L'auteur relate un cas curieux de l'introduction et du développement de larves de coléoptères dans le canal intestinal d'un enfant de 10 ans. Les larves, qui appartiennent, selon lui, à *Agrypnus murinus* LIN., et qui ne sortirent du corps de l'enfant qu'à l'aide d'un fort laxatif, étaient à peu près adultes, et il est à supposer qu'elles étaient entrées comme oeufs dans l'estomac, où elles restèrent environ deux ans et, grâce à la présence d'une nourriture riche se rapprochaient rapidement à leur developpement complet.